

Mít naději v době příznivé i nepříznivé

Poselství pro rok 2021

Lidstvo může jít kupředu jen díky množství žen a mužů, kteří se dokážou nezištně obětovat, a to i v těchto nejistých a neklidných dobách.

Během posledních měsíců se nám mnoho mladých lidí svěřilo s obavami z budoucnosti, které mají: Jaká naděje nám může ukázat směr? Co pro nás může být spolehlivou oporou, když je všechno tak nestabilní? A ještě hlubší otázka: Za co stojí žít? Další hlasy se ozývají: Odolávejme rozčarování a všímejme si znamení naděje.¹

¹ Zveme mladé lidi ve věku od 15 do 35 let, aby jako odpověď na toto Poselství pro rok 2021 našli konkrétní příklady, které je ilustrují. Které iniciativy nebo lidé jsou pro mě znamením naděje? V následujících měsících odpovědi zveřejníme v různých formátech: jako texty, videa, podcasty... Napište nám na e-mail: solidarity@taize.fr.

Být pozorní ke znamením naděje

V současné situaci poznamenané pandemií pozorujeme nárůst nejistoty v rozsáhlých oblastech světa. Je zapotřebí činit odvážná politická rozhodnutí, nenahraditelná je ovšem solidarita a sociální přátelství, do kterých se můžeme zapojit všichni. Mnozí lidé jsou připraveni a ochotni sloužit druhým. Jejich velkorysost nám připomíná, že když si **navzájem pomáháme**, otvíráme cestu pro budoucnost.

A kolik mladých lidí vynakládá energii na **záchranu našeho společného domova**, kterým je planeta Země! Objevuje se mnoho iniciativ, které přestože nemají odpovědi na všechny otázky spojené s mimořádnou klimatickou situací, nám už umožňují přejít k životnímu stylu, který bude k přírodě mnohem ohleduplnější.² Pro věřící je Země darem od Boha. Svěřil nám ji, abychom se o ni starali.

Povědomí o nespravedlnosti uspořádání světa, které je někdy pozůstatkem minulosti, se výrazně zvýšilo. Také vykonávání moci se bohužel neděje vždycky takovým způsobem, aby sloužila pro dobro všech. Tváří v tvář takovým excesům je pochopitelné, že cítíme frustraci a hněv. Kdo si troufne být **tvůrcem spravedlnosti a pokoje**, který bude překračovat rozdělení, která rozpolcují naši společnost?

² Budeme schopni v boji proti klimatickým změnám a ve snaze snížit emise uhlíku přehodnotit svoje zvyklosti a změnit všechno, co je možné? Na tomto úsilí se podílejí také různá křesťanská společenství: v zemích po celém světě existují ekumenické iniciativy, jako je třeba síť „Zelené kostely“.

Už v roce 1989 zasedání evropských církví v Basileji vyzvalo všechny, aby „žili způsobem, který bude co nejšetrnější k životnímu prostředí: to znamená mimo jiné snižování spotřeby energií, využívání veřejné dopravy a omezování vzniku odpadů“.

My v Taizé nadále pokračujeme v úsilí o větší ekologičnost. Můžete nám v tom pomoci a napsat nám své návrhy (www.taize.fr/eco).

Žít jako bratři a sestry

Ano, i uprostřed těžkostí dneška můžeme zahlédnout důvody k naději a doufat dokonce i tam, kde už naděje není. Spojme se proto s ostatními lidmi, kteří se rozhodli žít jinak než my – s křesťany z jiných denominací, věřícími ostatních náboženství i s agnostiky nebo ateisty, kteří se také angažují v solidaritě a sdílení.

Radost se obnovuje, když žijeme jako bratři a sestry, když zůstáváme po boku těm, kteří to nejvíc potřebují: lidem bez přístřeší, starším, nemocným nebo osamělým, dětem v nouzi, hendikepovaným, uprchlíkům... Okolnosti života mohou způsobit, že jsme zranitelní. A pandemie obnažuje slabá místa, která lidstvo má.

Potřebujeme se navzájem víc než kdy dřív. Papež František nám důrazně připomíná ve své encyklice *Fratelli tutti*: „Nikdo se nezachrání sám.“ A dodává, že nenajdeme pravou identitu, „aniž bychom byli upřímně otevřeni tomu, co se děje po celém světě, aniž bychom se cítili zavázáni tím, co se odehrává na dalších místech, aniž bychom se nechali obohatit jinými kulturami a bez solidarity s ostatními národy v jejich tragédiích“. (§32 a §146)

Udělejme, co můžeme, abychom se ve vztazích jak mezi jednotlivci, tak mezi národy, posunuli od soutěživosti ke spolupráci. Podporujme organizace a sdružení, které prosazují solidaritu a spolupráci, ať už na úrovni místní, národní nebo mezinárodní.

Věřit – důvěřovat v něčí přítomnost

V Taizé si všímáme, že mladí lidé přemýšlejí o víře v Boha novým způsobem, který by jim umožnil udržet si směr. Co to znamená věřit v něj? A pokud Bůh existuje, je aktivní v lidských dějinách a v našem životě?

Když čelíme těmto otázkám, vyvarujme se snaze vtěsnat Boha do našich pojmů. Bůh je nekonečně větší než všechno, co si dovedeme představit. My hledáme

lásku a pravdu a toužíme po nich. Ať už jsme na své vnitřní pouti kdekoliv, často tápeme. Jako poutníci důvěry ale můžeme kráčet společně, sdílet hledání – své otázky stejně jako přesvědčení.

„Víra je docela prosté spolehnutí se na Boha, je jako vzednutí důvěry, které se tisíckrát opakuje po dobu našeho života – přestože v každém z nás mohou být také pochybnosti,“ řekl bratr Roger.

Neznamená věřit především důvěřovat v něčí přítomnost, která je zároveň v našem nitru i v celém vesmíru, přítomnost, která je nepolapitelná, a přitom tak skutečná? Přítomnost, která se nevnucuje, ale kterou můžeme v tichosti přijímat stále znovu v každém okamžiku, jakoby v každém nádechu? Tato starostlivá přítomnost je tu stále, navzdory pochybnostem, a přestože máme pocit, že skoro vůbec nechápeme, kdo Bůh je.

Rozpoznat nový obzor

Starostlivá přítomnost: jaké světlo vrhá na tuto záhadu evangelium?

Ježíš žil z této starostlivé přítomnosti až do samého konce. Neustále jí věnoval pozornost. Byla pro něj vnitřním světlem, Božím dechem a inspirací Ducha svatého.

Když umíral na kříži a všechno se zdálo nesmyslné, nechal z hloubi utrpení a naprosté osamělosti vytrysknout své pocity a zvolal slova, kterými se přesto obracel k Bohu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Zrazený, zmučený a k smrti odsouzený Ježíš přinesl lásku do nejhlubší temnoty. A ukázalo se, že tato láska je silnější než zlo. Marie Magdalská a poté apoštolové rozhlášovali tuto nečekanou a neuvěřitelnou novinu: Ježíš žije. Boží láska porazila nenávist a smrt.

První křesťany ta zpráva uchvátila. Byli ohromeni a začali vydávat toto svědectví: Kristus je od nynějška živý u Boha. Naplňuje vesmír Svatým Duchem a je přítomen i v každém člověku. Kristus je solidární s chudými a přinese jim

spravedlnost. Je naplněním dějin a stvoření a po smrti nás přijme do radosti v plnosti.

Otvírá se tak nový obzor, který přesahuje násilí mezi lidmi, ekologické katastrofy i nemoci. Dokážeme ho rozpoznat?

Změnit způsob, jak se díváme

Z tohoto obzoru odhaleného Kristovým vzkříšením do našeho života přichází světlo. Stále znovu rozptyluje stíny strachu a dává vytrysknout pramenu živé vody, která probouzí radostnou chválu.

Potom můžeme vytušit, že jakousi tajemnou přitažlivostí Kristus až do skonání času shromažďuje v Boží lásce lidstvo a celý vesmír. A z nás dělá spolupracovníky tohoto svého úkolu.

Kristus nás v církvi spojuje jako své spolupracovníky. To ovšem znamená, že musíme být připraveni rozšířit své přátelství tak, aby zahrnovalo všechny. Kristus chce, abychom milovali své nepřátele. Jeho pokoj usmíruje i zneřátelené národy.³

³ V těchto těžkých časech pandemie může církev i nadále rozvíjet bratrství mezi lidmi. Tady jsou tři podněty, vybrané z mnoha dalších:

- Pokud chceme, aby naše společnost byla lidštější, musíme jeden druhému naslouchat způsobem, který umenšuje vzájemné rozpory a učí nás vydat se na cestu společně, i přes naše rozdíly. Církev je povolána usilovat o dialog, jít vstříc každému. Mohli by i ti, kteří se neztotožňují s žádným křesťanským společenstvím, být připraveni zahájit s církví dialog?

- Čelíme nyní příchodu mnoha migrantů a uprchlíků. Přijetí nějaké takové osoby nebo rodiny může našim farnostem nebo společenstvím přinést nový impuls. I mnozí lidé, kteří do kostela nechodí, jsou často ochotní se na takovém přijetí podílet. Tuto zkušenost jsme měli v posledních letech v Taizé, když jsme společně s lidmi z našeho nejbližšího okolí přijali uprchlíky z několika zemí.

- Pohostinným společenstvím můžeme být jenom tehdy, když budeme naslouchat těm nejzranitelnějším. Na mnoha místech musí církve zapracovat na tom, aby byla chráněna integrita všech. Někdy se v církvích vyvinuly mocenské struktury, které mají na svědomí fyzické, psychologické a duchovní utrpení. Také my v Taizé pokračujeme na cestě k pravdě (www.taize.fr/protection).

Nechejme Krista, aby změnil způsob, jak se díváme: skrze něho jasněji rozpoznáváme důstojnost každého člověka a krásu stvoření. Naděje, která ovšem zdaleka není naivní důvěřivostí, se rodí stále znovu, protože je zakořeněna v Kristu. Tak nás naplňuje pokojná radost a spolu s ní i odvaha vzít na sebe zodpovědnost, kterou nám Bůh zde na zemi svěřil.

— — —

S Vámi se všemi, kdo se chcete nad tímto poselstvím zamyslet, zůstávám ve společenství modlitby.

f. Abis

Ježíši Kriste, chválíme tě za tvou dobrotu a prostotu. Celý tvůj život vyzařovalo z tvé pokory Boží světlo. Toto světlo září v našich srdcích i dnes. Může nám zahojit rány, a dokonce přetvořit naši křehkost a nejistotu v prameny života, ve tvůrčí sílu a dar důvěry. Když nás osvěcuješ tímto Božím světlem, dáváš nám, abychom měli naději v době příznivé i nepříznivé.

Několik biblických textů k dalšímu uvážení

Maria velebila Boha těmito slovy: „Bůh vladaře svrhl z trůnu a ponížené povýšil. (...) Bohaté poslal pryč s prázdnou.“ (viz Lk 1, 46–56)

Maria, Ježíšova matka, uměla sjednotit lásku a něžnost s pevnou nadějí na radikální změnu.

Ježíš řekl: „Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.“ (viz J 14, 15–31)

Ježíš nás nezanechal opuštěné. Před svou smrtí učedníky ujistil o své trvalé přítomnosti skrze Ducha svatého. Tento Duch v nás žije, utěšuje, podporuje a inspiruje nás, abychom den co den následovali Ježíše Krista.

Nebesa se zaradují, rozjásá se země, moře i s tím, co je v něm, se rozburácí. Pole zazní jásotem, i všechno, co je na něm. Tehdy zaplesají všechny stromy v lese vstříc Hospodinu, že přichází, že přichází soudit zemi. On bude soudit svět spravedlivě. (viz Ž 96)

Mnohé žalmy nás zvou, abychom Bohu vzdávali chválu. Nejsou to jenom lidé, kdo Boha chválí, připojuje se všechno tvorstvo. Stvoření nechceme chránit jen proto, že je potřebujeme k životu, ale protože jsme jeho součástí a protože velkolepé Boží plány zahrnují všechno živé.

Pout' důvěry v roce 2021

Pout' důvěry na zemi bude pokračovat. Současná nejistá doba nás nutí nacházet pro ni novou formu jako například online iniciativy. Doba karanténních opatření nám ukázala, jak cenné je zůstat ve vzájemném společenství prostřednictvím komunikačních prostředků.

Vzhledem k tomu, že pandemie pokračuje, není jasné, zda se budou moci uskutečnit všechna setkání podle plánu. Doufáme ale, že bude možné zorganizovat v roce 2021 tyto etapy pouti důvěry:

- Každotýdenní setkání v Taizé po celý rok, vždy když to situace dovolí.
- Online setkání v rámci světadílů vedená z Taizé i z dalších míst po celém světě, kde bratři žijí.
- Víkend přátelství mezi mladými křesťany a muslimy od 14. do 18. července 2021.
- Týden přemítání pro mladé od 18 do 35 let v týdnu od 22. do 29. srpna 2021.
- Evropské setkání v Turíně ve dnech od 28. prosince 2021 do 1. ledna 2022.

Doufáme také, že v roce 2022 bude možné uskutečnit etapu pouti důvěry ve Svaté zemi, která byla původně ohlášena na rok 2021. Přesný termín bude brzy oznámen.